

Aan de leden van de raad

Raamsdonksveer, 20 april 2026

Ons kenmerk : 20260407141035/Sociaal domein zorg
Onderwerp : Raadsinformatiebrief Opvang van verwarde personen

Geachte leden van de raad,

Op 27 november 2025 is een motie vreemd ingediend over de opvang van personen met onbegrepen gedrag en de ervaren overlast in de kernen. U verzoekt het college om:

1. inzichtelijk te maken wat het gemeentelijk en/of regionaal beleid is, waaronder deelname aan en het aanjagen van regionale pilots, en dit aan de raad voor te leggen;
2. waar mogelijk nog duidelijker te communiceren waar inwoners terecht kunnen met klachten en meldingen van onbegrepen gedrag.

U verwijst daarbij naar de motie van 26 september 2024 en onze raadsinformatiebrief van 7 januari 2025. In deze raadsinformatiebrief werken wij dit verder uit en concretiseren wij de aanpak, mede op basis van de openbare themasessie "Onbegrepen gedrag, de raad luistert" van 14 oktober 2024, het interne werkproces en de regionale Handreiking De-escaleren.

Kern van de aanpak

De aanpak rond onbegrepen gedrag betreft een ketenaanpak op het snijvlak van zorg en veiligheid. Lokaal organiseren wij signalering, toeleiding, regie en leefbaarheid. Crisiszorg en specialistische ggz zijn grotendeels regionaal ingericht. In Geertruidenberg werken professionals met een lokale regiekaart. Deze wordt gebruikt om snel en eenduidig te bepalen wie regie voert, wanneer opschaling nodig is en welke partners worden betrokken. De regionale Handreiking De-escaleren West-Brabant vormt het gezamenlijke referentiekader voor op- en afschalen. Onze lokale regiekaart sluit daarop aan.

Daarnaast versterken wij de verbinding tussen de ggz en het sociaal domein via FACT+, zodat ondersteuning bij meervoudige problematiek sneller en samenhangend kan worden ingezet. FACT+ is een intensieve, outreachende werkwijze waarbij ggz en sociaal domein gezamenlijk optrekken rond inwoners met meervoudige problematiek. Hiermee kan sneller en in samenhang ondersteuning worden georganiseerd op meerdere levensgebieden, zoals wonen, financiën, daginvulling en sociaal netwerk.

Onderstaande tabel maakt inzichtelijk welke beleids- en werkafspraken lokaal en regionaal gelden binnen de ketenaanpak onbegrepen gedrag, inclusief de regionale ontwikkellijn waar wij op aansluiten.

LOKAAL

Lokale regiekaart onbegrepen gedrag en werkafspraken voor op- en afschalen

Professionals bepalen snel wie regie voert, wanneer opschaling nodig is en wie wordt betrokken

MaSS-overleg en I28-overleg

Weegmomenten voor signalen en casuïstiek; regie beleggen; afspraken maken over inzet en voortgang; waar nodig op- en afschalen

Wijk-GGD'er (OGGZ)

Vroegsignalering en laagdrempelig contact na meldingen; verhelderen zorgen en toeleiden naar passende ondersteuning

Afstemming Veiligheid en inzet wijkagent (gesprek met melder/omstanders)

Ruimte voor omstanders (bijv. burens) om zorgen te delen; signalen ophalen en duiden; impact op woon- en leefomgeving in beeld

REGIONAAL

Meldpunt Crisiszorg West-Brabant (24/7)

Eenduidige route voor crisissituaties en ernstige zorgen; snelle opschaling waar nodig

Handreiking De-escaleren West-Brabant

Gezamenlijke werkwijze voor op- en afschalen; één taal in de keten over fasering en regie

Crisiszorg en acute ggz regionaal georganiseerd

Specialistische crisisinzet is regionaal beschikbaar; lokale aanpak sluit hierop aan

ONTWIKKELLIJN

FACT+ (IZA)

Versterkt verbinding ggz en sociaal domein; sneller samenhangende ondersteuning op meerdere levensgebieden.

Meldroutes voor inwoners

Wij communiceren meldroutes eenduidig via de website en waar passend via ketenpartners.

1. Acut gevaar of heterdaad: bel 112.
2. Crisissituaties en ernstige zorgen: bel Meldpunt Crisiszorg West-Brabant 0800 – 5099 (24/7).
3. Geen spoed, wel politie nodig: bel 0900 – 8844.
4. Huiselijk geweld en kindermishandeling: bel Veilig Thuis 0800 – 2000.

Wij versterken de vindbaarheid van deze routes door de meldnummers en routes nadrukkelijker en beter vindbaar op de gemeentelijke website te plaatsen. De website wordt hiervoor nog aangepast, zodat in één oogopslag zichtbaar is waar inwoners een melding kunnen doen en welke route daarbij hoort. Daarnaast hebben wij het belangrijkste nummer inmiddels ook actief gedeeld via onze sociale media-kanalen, zodat inwoners sneller weten waar zij terecht kunnen.

Huidige aanpak

Bij signalen van onbegrepen gedrag wordt afhankelijk van urgentie en situatie bepaald welke route passend is. Daarbij geldt dat:

- zo vroeg mogelijk passende ondersteuning wordt ingezet om escalatie en overlast te voorkomen;
- bij (dreigende) onveiligheid het veiligheidsdomein nadrukkelijk wordt betrokken;
- waar mogelijk laagdrempelig wordt gewerkt en waar nodig specialistische zorg of crisiszorg wordt ingeschakeld.

De lokale regiekaart ondersteunt professionals bij:

- het duiden van de situatie (van zorgen tot onveiligheid en mogelijke maatschappelijke onrust);
- het onderscheiden van casusregie (regie op de ondersteuning) en procesregie (regie op samenwerking en doorbraken);
- het organiseren van warme overdracht en voortgangsbewaking.

Binnen de lokale ketenaanpak werken wij met vaste overlegstructuren zoals het MaSS overleg en het I28 overleg. In deze overleggen wegen wij signalen en casuïstiek, beleggen wij regie en maken wij afspraken over inzet en voortgang. Waar nodig schalen wij op of af.

Het MaSS overleg richt zich op samenhangende ondersteuning bij meervoudige sociaal maatschappelijke problematiek, zoals wonen, financiën, zorg, daginvulling en het sociaal netwerk. Doel is stagnatie doorbreken en regie borgen.

Het I28 overleg richt zich op situaties waarin de verbinding tussen zorg en veiligheid nadrukkelijk speelt, bijvoorbeeld bij dreigende onveiligheid of herhaalde overlast. Doel is snel afstemmen over passende inzet en eventuele opschaling.

In beide overleggen delen wij alleen informatie die noodzakelijk is om passende hulp te organiseren en veiligheid te borgen, binnen de geldende privacykaders.

De regionale Handreiking De-escaleren beschrijft een gezamenlijke werkwijze voor op- en afschalen in vier fasen en maakt het onderscheid tussen casusregie en procesregie expliciet. Dit helpt om eenduidig te handelen in de keten en om tijdig te schakelen wanneer problemen complexer worden of wanneer veiligheid in het geding komt.

Aandacht voor omstanders en leefbaarheid

Met afdeling veiligheid is afgestemd dat bij een melding de wijkagent in gesprek gaat met de melder. Dit gesprek biedt omstanders, bijvoorbeeld burens die onbegrepen gedrag meemaken, gelegenheid om zorgen en ervaringen te delen. Het gesprek richt zich op het zorgvuldig ophalen en duiden van signalen en op de impact op de woon- en leefomgeving. Eventuele inzet richting de betrokken persoon wordt vervolgens, indien nodig, via de daarvoor ingerichte routes met partners opgepakt, met inachtneming van de geldende privacykaders.

Vroegsignalering en contact met de betrokkene

Daarnaast zetten wij OGGZ-expertise in via de wijk-GGD'er. Wanneer er meldingen zijn geweest, zoekt de wijk-GGD'er laagdrempelig contact met de persoon die onbegrepen gedrag vertoont. Doel is om vroegtijdig contact te leggen, zorgen te verhelderen en waar nodig passende ondersteuning te organiseren of toe te leiden, zodat escalatie en herhaalde overlast waar mogelijk worden voorkomen.

Naast de casusgerichte en operationele overleggen is sprake van een maandelijkse bestuurlijke afstemming met de burgemeester en wethouder. In dit overleg wordt gereflecteerd op de werking van de huidige aanpak en beoordeeld of het bestaande beleid nog toereikend en passend is. Indien blijkt dat aanvullende beleidsontwikkeling of aanscherping nodig is, wordt dit in samenspraak met betrokken samenwerkingspartners nader uitgewerkt.

Opvang, crisis en bevoegdheden

De motie vraagt om beleid rond opvang en overlast. Daarbij is het belangrijk om te duiden wat lokaal kan en wat regionaal of landelijk is georganiseerd:

Crisis zorg en acute ggz zijn regionaal beschikbaar; bij crisissituaties wordt via de juiste route opgeschaald.

Bestuurlijke maatregelen op het terrein van openbare orde, veiligheid en verplichte zorg zijn mogelijk, maar kennen wettelijke drempels. Overlast vormt niet in alle gevallen voldoende grond om direct zwaar in te grijpen.

Privacywetgeving beperkt wat organisaties onderling mogen delen en wat wij terug kunnen koppelen aan omwonenden. Dit kan wringen met de begrijpelijke behoefte aan duidelijkheid in de wijk. We blijven daar in communicatie zorgvuldig én zo helder mogelijk in.

Complexe casuïstiek is in de praktijk divers van aard en vraagt daarom om maatwerk. Wettelijke kaders en regionale en lokale richtlijnen, zoals de de-escalatieladder, geven richting aan het handelen, maar niet alle situaties laten zich volledig vertalen in gestandaardiseerd beleid.

Wat versterken we en wat leggen we aan u voor

U vraagt om inzicht in beleid en om regionale pilots actief aan te jagen waar passend. Wij zien drie versterkingslijnen:

1. Eén eenduidige uitleg en één centrale ingang voor meldingen en vragen van inwoners, met duidelijke doorverwijzing en goede vindbaarheid op de website.
2. Doorontwikkeling FACT+ (IZA) als versterking van de verbinding ggz en sociaal domein
FACT+ versterkt de samenwerking tussen specialistische ggz en het sociaal domein. Hierdoor kan ondersteuning op meerdere levensgebieden, zoals wonen, financiën, daginvulling en sociaal netwerk, sneller en in samenhang worden georganiseerd. Dit vergroot de continuïteit van ondersteuning en verkleint het risico op escalatie en herhaalde overlast.
3. Per regionaal initiatief beoordelen wij of sprake is van meerwaarde voor onze inwoners, aansluiting op de lokale opgave en uitvoerbaarheid in de praktijk. Kansrijke opbrengsten en werkzame elementen vertalen wij, samen met partners, naar lokale werkafspraken en waar nodig naar verdere beleidsontwikkeling.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Geertruidenberg,
de secretaris, de burgemeester,

J. Donkers

M.M. van Toorenburg

Bijlagen:

1. De regionale Handreiking De-escaleren West-Brabant